

1 לשבטיכם: טו ואציה את־שפטיכם בעת ההוא
לאמר שמע בין־אחיכם ושפמם צדק בין־איש
ובין־אחיו ובין גרו: י לא־תפירו פנים במשפט

המשה חמושי תורה / תורה / עמוד 436
הודפס מאוצר החכמה

1 *נשאלתי אם יכול אחד מן הדיינים למנוע
מלחתום על פסק דין כי אמר ששני
חביריו טעו ורבו עליו והדבר ברור לו שאין
הדין כן ואיך יחתום על שוא ושקר.
2 לא ידעתי מקום לשאלה זו כלל, שהרי חז"ל

3 כשרבו המזכירי על המחייבי או איפכא אם צריך הג' שלא הסכים עם
הרוב לחתום בפסק דין, יש מחלוק' בין רבינו ב"י ובין מהר"ם מטראני ז"ל,
שמהר"ם מטראני ז"ל בחיב סימן קע"ג כתב שאין צריך לחתום ורבינו ב"י ז"ל
שם כתב שצריך לחתום. והרדב"ז ז"ל שם בסימן קע"ג הכריע, דאם חתימתו
אינו מבטלת המעש' אין בופין אותו לחתום ואם חתימתו גורמת מניעת המעשה
מחויב הוא לחתום ע"ש.

4 כנסת הגדולה <מכון הכתב> - יא חו"מ א-לח / בנבנישת, חיים בן ישראל / עמוד 122
הודפס מאוצר החכמה

4 דהנה בהך דינא דרוב ייכא תרי עניני. א', הוא
מה שאנו הולכים אחר הרוב, והיינו כללא
דכל דפריש וכו', ושם האיסור במקומו ובמציאותו
איסור הוא, אלא שאנו דנים שחלק זה הנפרש נפרש
מרוב והוא חפץ ההיתר במציאותו, והוי לדינא
ולמעשה כמו בירור, ואף דלאו בירור גמור הוא,
אלא גדר דיותר קרוב לומר שהוא כך וכנ"ל, מ"מ
חידשה תורה דנדון ונסמך על גדר זה למעשה
וכנ"ל, ב', ביטול ברוב, והיינו היכא דנתערב איסור
מועט ברוב היתר, ומדאורייתא יכול אדם אחד
לאכול הכל, ומשום דנתבטל האיסור ואין כאן איסור
כלל וכמ"ש הראשונים ז"ל דנהפך האיסור להיות
היתר, ואין כאן דינא דהולכין אחר הרוב, אלא דינא
דנתבטל האיסור ברוב היתר ושוב אין כאן איסור
כלל.

הודפס מאוצר החכמה - חיים / עמוד 367
הודפס מאוצר החכמה

5 *משנכנס אב (א) ממעטין ב'שמחה. וכו' ישאל דאית
לה דינא בהדי בותי, ב' לשמחתי מנה, דריע מילה:

6 התוספות פרק קמא דמגלה: (ב) לשמחתי מנה. עד ראש חדש
אלול, ועל כל פנים עד אחר תשעה באב: (ג) ובעל ברית. הינו,

משנה ברורה <מהדורת אור החיים> - ו' / כח, ישראל פאיר בן אריה / עמוד 51
הודפס מאוצר החכמה

7 ב' (מג"א פ"ק ב) עד ראש חדש אלול. נ"ב, ואני אומר מלישנא דגמרא אדרבא
משמע עד לאחר תשעה באב בלחוד, דהא רב פפא אמר הילכך דקתני ממעטין
בשמחה לישתמט מניה, ואיסורא דאין משמחין אינו נוהג אלא עד אחר תשעה
באב. וז"ל הוזהר בפרשת יתרו דף ע"ח ע"ב, עשוי נטל ברזא דיליה תרין ירחין

8 וצ"ל דיש כאן שני דינים נפרדים. הרא, דין מיעוט שמחה מחמת חורבן בית המקדש, ודין זה אינו
נוהג אלא עד תשעה באב (או עד י' באב לשיטות מסוימות). ועוד יש דין נוסף, והוא חלות על עינם
חודש אב כחודש שמולו דע, וכשם שבארר יש חלות של מול טוב, כך באב יש חלות של מול רע.
וכן משמעות רש"י (ירמיה ב' כד') על הפסוק "כל מבקשיה לא ייעפו בחדשה יצמאונה" ופירש רש"י
(שם) "חדש אחד יש בשנה שהיא ישנה כל החדש, ואז היא נלכדת. אף אתם, חדש אחד (הוא אב)
הוכן לכם כבר מימות המרגלים וכו'". ומשמעות זוהו חלות על כל החדש.

ייעפו בחדשה יצמאונה:

9 ימצאונה חדש אחד יש בשנה שהיא ישנה כל החדש ולא
היא נלכדת אף אחס חדש אחד (הוא אב) הוכן לכם כזר
מימות המרגלים שקצעו אצותיכם כזיית חנם זו
מלכדו. מאנחה. שו"ן דגרונמינ"ט בלעז וכן מ"י

נביאים וכתובים - ירמיה / נביאים וכתובים המפורא / עמוד 27
הודפס מאוצר החכמה

10 ג (שם) וכן משמע בגמרא. נ"ב, דומיא דאדר. ולי נראה דאין ראייה, דהתם הימים
שבין פורים לפסח מוטלים בין שני ימים טובים, עיין סברא זו במסכת תענית דף
י"ח ע"א וחגיגה דף י"ח ע"א, אבל הכא כיון שעברו ימי צער עברו, ומכל שכן
אחר ט"ו באב דלא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב [וכו'], ואתיא יום טוב
ואפסוקיה ונסו יגון ואנחה וששון ושמחה ישיגו. ובירושלמי סוף תענית [פ"ד הלכה
ה] בפסקא דהובקעה העיר ע"ש, יעשה זה ראש לחשבונו ע"ש, נראה לי סמך מנהג
שמיים תשעה באב ואילך מתחיל חודש אחר, ואנחנו קורין לו חודש מנחם [א].
ויותר נראה לי הא דאדר החודש כולו בשמחה הוא משום דיום ט"ו אדר הוא תחלת
יום שלשים ששואלים ודורשים לפני הפסח, נמצא ימי פורים ופסח חבוקים זה בזה,
וזה לא שייך באב. וזה נראה לפענ"ד אמת בעהש"י:

שילוח עמוד חולס <מהדורת מיינעמאן> - ח אורח ח (תנח - תשס) / יוסף בן אפרים / עמוד 301
הודפס מאוצר החכמה